

Het cookie-recept is mislukt

Bij het maken van de wet voor de inzet van cookies, was het de intentie om “stiekem” gebruik, of misbruik, van jouw gegevens via cookies te voorkomen. De gebruikers moesten weten waar ze aan toe waren en dus moesten websites, die cookies gebruikten, aangeven welk soort cookies en moest de gebruiker er toestemming voor geven.

Wat is nu de praktijk? Op bijna iedere site verschijnt een bericht over het gebruik van cookies en kun je aangeven of je daar mee akkoord gaat en vaak ook kun je nog kiezen welke type cookies je wel en welke je niet accepteert. Tot zover zou het allemaal nog op een goede oplossing lijken, maar de praktijk is anders.

We kennen inmiddels de manier waarop cookies ons vaak door de strot geduwd worden, hoe we worden “verleid”, of is het toch gedwongen, om het gebruik van cookies te accepteren. En weet je dan ook welke cookies en waar ze die voor gaan gebruiken?

Sommige sites plaatsen heel netjes onder aan de pagina het bericht over cookies en daar kun je kiezen. Je wordt niet gedwongen te kiezen. Ook zijn er sites waar je deze boodschap kunt wegklikken en dan verder kunt gaan.

Maar, er zijn ook sites die een pagina onleesbaar maken zolang je de cookies niet accepteert. Dan is het kiezen of delen, dat is een vorm van “verleidende dwang”. Ze plaatsen “onleesbaar lange” voorwaarden in de aanname dat gebruikers die niet willen lezen. Een niet zo fraai voorbeeld hiervan is de site van De Telegraaf. Tenzij je besluit de site te verlaten en er nooit meer terug te komen, zoals ik doe. Als het een belangrijk artikel is, vind ik het ook wel ergens anders. Ik vind die vorm van dwang onacceptabel en begrijp ook niet waarom dit is toegestaan dan wel wordt getolereerd.

Dergelijke praktijken worden veelal gebruikt door sites van media, die hun artikelen niet zomaar vrij willen geven. Dat begrijp ik, die hebben ook geld gekost. Maar als je iets aanbiedt dat waarde heeft, biedt mij dan de keuze: betalen met een (klein) bedrag of abonnement, of betalen met mijn gegevens. Dan heb ik een vrije keus, zo hoort dat. Want het accepteren van cookies betekent het betalen met mijn gegevens! En erger nog, in plaats van dat ik voor een individueel artikel iets kan betalen, geeft het accepteren van cookies de aanbieder de vrijbrief om voortaan altijd mijn gegevens te gebruiken. En het excuus dat iedere gebruiker kan kiezen voor het type cookie dat hij accepteert, als die keuze al geboden wordt, is in de praktijk een wassen neus. Welke gebruiker bestudeert eerst die ellenlange teksten over hoe de aanbieder “beloofd” de cookies al dan niet te zullen gebruiken.

Kortom, al was die wet gebaseerd op goede bedoelingen, in de praktijk betekent die weinig tot niets. Met verleidelijke oneliners wekken aanbieders de suggestie van een interessant artikel of unieke aanbieding, die in de praktijk ook vaak bar tegenvallen. Het is vaak vooral bedoeld om jou de cookies te laten accepteren, zodat zij jouw gegevens kunnen oogsten. Maar intussen heb je wel voor “altijd” het gebruik van jouw gegevens afgegeven. Besef daarbij wel, dat er cookies zijn die jou en jouw gegevens volgen gedurende jouw gebruik van internet, dus ook op andere sites.

Foei, hier gaapt een brede kloof tussen theorie (van de politici) en de praktijk (van de aanbieders). Misschien toch tijd om die wet nog eens kritisch te bekijken en het misbruik van cookies in te dammen of aan te passen.